

БФСА разрађује стратегију заштите воћњака од штеточине црни бупрестид

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 27.11.2024 Брой: 11/2024

Agencija za bezbednost hrane Bugarske (BFSA) preduzima mere u vezi sa sve većom populacijom mediteranskog pljosnatog korenjaka (*Capnodis tenebrionis*)*, otkrivenog 2024. godine. Problem je identifikovan već tokom aktivne vegetacione sezone, a kako bi se blagovremeno utvrdilo trenutno stanje voćnjaka u zemlji, BFSA je poslala pisma Regionalnim direkcijatama za bezbednost hrane.

Problem sa mediteranskim pljosnatim korenjakom nije ograničen samo na Bugarsku. Štetnik se takođe primećuje u drugim evropskim zemljama, sa opštim regionalnim trendom povećanja populacije. Ovo naglašava potrebu za blagovremenim merama za kontrolu i ograničavanje njegovog širenja.

U 2024. godini primećuje se postepeno povećanje gustine populacije mediteranskog pljosnatog korenjaka.

Razlozi za to su složeni i uključuju:

- Problemi u primenjenoj agronomskoj praksi – nedostatak otpornih podloga; održavanje površine zemljišta trajno zelenom i nedostatak navodnjavanja gravitacijom; korišćenje sadnog materijala iz sertifikovanih rasadnika;
- Klimatske promene – zagrevanje klima direktno utiče na razvoj insekta – visoka stopa preživljavanja i kratko vreme razvoja prezimljavajućih larvi, produžavanje perioda raseljavanja odraslih jedinki, i posledično veća plodnost i masovno povećanje populacije do velikih razmera.
- Nedostatak razvijenih efikasnih alata za praćenje štetočine – nema feromonskih klopki, obojenih lepljivih klopki, senzorskih i digitalnih metoda.
- Ograničen spektar odobrenih aktivnih supstanci u sredstvima za zaštitu bilja (PPP) na evropskom nivou u vezi sa smanjenjem upotrebe pesticida i Zelenim dogovorom, i nedostatak efikasnih alternativnih sredstava za kontrolu.

Prevenција i primena agronomskih mera visokog nivoa ostaju osnova efikasne kontrole štetočina. U skladu sa Zakonom o zaštiti bilja, zaštita biljaka i biljnih proizvoda vrši se kroz opšte principe integralne zaštite od štetočina. Sva lica su dužna da održavaju u dobrom fitosanitarnom stanju biljke i biljne proizvode kojima vlasništvo, gajenje, proizvodnju ili skladištenje vrše.

Mere za kontrolu mediteranskog pljosnatog korenjaka preduzimaju se čim temperature porastu u proleće. Protiv odraslih jedinki primenjuju se sredstva za zaštitu bilja sa različitim načinima delovanja, uključujući i ona koja sadrže mikroorganizme. Za larve se koriste agensi biološke kontrole kao što su entomopatogene nematode i PPP koji sadrže mikroorganizme.

BFSA je preduzela sve neophodne korake da odobri upotrebu agenasa biološke kontrole i PPP, kao i da razvije strategiju za kontrolu mediteranskog pljosnatog korenjaka. Osnovane su dve radne grupe – jedna za odobravanje upotrebe agenasa biološke kontrole protiv larvi mediteranskog pljosnatog korenjaka, i druga za izradu nacionalne strategije za kontrolu štetočina.

Pozivamo poljoprivredne proizvođače da koriste samo sadni materijal dokazanog porekla iz sertifikovanih rasadnika, kako bi sprečili širenje štetočine i očuvali zdravlje voćnjaka.

***Meditерanski pljosnati korenjak (*Capnodis tenebrionis*)** je opasna štetočina koštičavih vrsta u našoj zemlji od 1940-ih i 1950-ih godina. Široko je rasprostranjen u rasadnicima i mladim voćnjacima. Napada kajsiju, šljivu, breskvu, trešnju, višnju, hibride kajsije, uljanu ružu, krušku, dunju i glog.

Štetnik razvija jednu generaciju u dve godine. Odrasle jedinke se hrane peteljka listova, pupoljcima i korom drveća. Glavnu štetu nanose larve, koje prodru u korenje i buše hodnike u glavnom korenu. Kao rezultat oštećenja, drveće slabi, suši se i umire. Prisustvo štetočine može se utvrditi pronalaženjem listova sa izgrizanim peteljka ispod krošnje drveta. U slučajevima teške infestacije, listovi opadaju tokom leta.

foto: Pixabay

Izvor: BFSA